

Ringkjøbing Landbobank
Torvet 1
6950 Ringkøbing

Dato: 27. oktober 2021
Sag: CDP-19/10544-75
Sagsbehandler: /BFG

Afgørelse vedrørende betalingslovens § 63, stk. 1 om Ringkjøbing Landbobanks vilkår

Konkurrencerådet har truffet afgørelse om, at visse af Ringkjøbing Landbobank A/S' vilkår ikke er i overensstemmelse med betalingslovens § 63, stk. 1. Styrelsen har vurderet, at de pågældende vilkår ikke er objektive, ikke-diskriminerende eller proportionale.

De vilkår, som er genstand for vurdering i nærværende afgørelse, har Ringkjøbing Landbobank konkret anvendt til at afslå et betalingsinstituts adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester.

Af praktiske hensyn har Konkurrencerådet truffet to separate afgørelser. Styrelsen har i nærværende afgørelse vurderet, hvorvidt de pågældende af Ringkjøbing Landbobank A/S' vilkår af den 27. maj 2019 er fastsat i overensstemmelse med betalingsloven § 63, stk. 1. Konkurrencerådet har samtidig hermed truffet en separat afgørelse om Ringkjøbing Landbobanks konkrete afslag til det pågældende betalingsinstitut, se Konkurrencerådets afgørelse af 27. oktober 2021, jr.nr. 19/10544-76.¹

1. Afgørelse

Ringkjøbing Landbobank A/S har overtrådt betalingslovens § 63, stk. 1, ved den 27. maj 2019 at have vilkår for adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester, der ikke er objektive, ikke-diskriminerende eller proportionale.

2. Påbud

Konkurrencerådet påbyder i henhold til betalingslovens § 145, stk. 2, Ringkjøbing Landbobank at sikre, at pengeinstituttets vilkår for adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester er objektive, ikke-diskriminerende og proportionale i henhold til betalingslovens § 63, stk. 1.

3. Baggrund

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har tidligere behandlet en klage fra [et betalingsinstitut].² Denne sag angik, at Ringkjøbing Landbobank A/S (herefter Ringkjøbing Landbobank) den 30. november 2018 havde afslået at give [betalingsinstituttet] adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester.

**KONKURRENCE- OG
FORBRUGERSTYRELSEN**

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5000
Fax 4171 5100
CVR-nr. 10 29 48 19
EAN-nr. 5798000018006
kfst@kfst.dk
www.kfst.dk

KONKURRENCERÅDET

¹ Konkurrencerådets afgørelse vedrørende betalingslovens § 63, stk. 1 om adgang til betalingskonti, der føres i kreditinstitutter 27. oktober 2021, jr.nr. 19/10544-76

² Bilag 1

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen modtog i den pågældende sag den 30. november 2018 en skriftlig underretning fra Ringkjøbing Landbobank om, at pengeinstituttet havde givet afslag til [betalingsinstituttet] om adgang til Ringkjøbing Landbobanks betalingskontotjenester.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen modtog den 13. december 2018 en klage fra [betalingsinstituttet] over Ringkjøbing Landbobanks afslag. Styrelsen indledte herefter en undersøgelse af, om afslaget var i overensstemmelse med reglerne i betalingsloven.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen fremsendte den 7. marts 2019 et udkast til afgørelse til Ringkjøbing Landbank. Styrelsen modtog den 29. marts 2019 pengeinstituttets høringssvar.

Ringkjøbing Landbobank vedtog herefter den 1. maj 2019 opdaterede, skriftlige betingelser for adgangen til pengeinstituttets betalingskontotjenester.³

Herefter fremsendte Ringkjøbing Landbobank den 27. maj 2019 uden forudgående dialog med [betalingsinstituttet], et nyt afslag til [betalingsinstituttet] på adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen traf afgørelse den 8. juli 2020 om, at Ringkjøbing Landbobank havde overtrådt betalingslovens § 63, stk. 1 ved den 30. november 2018 at afslå [betalingsinstituttet] adgang til Ringkjøbing Landbobanks betalingskontotjenester.⁴ Den afgørelse angik således Ringkjøbing Landbobanks *første* afslag til [betalingsinstituttet].

Nærværende sag angår de opdaterede vilkår, som Ringkjøbing Landbobank vedtog den 1. maj 2019 og anvendte i bankens *andet* afslag til [betalingsinstituttet], jf. i det følgende.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har ikke behandlet Ringkjøbing Landbobanks opdaterede vilkår som en overtrædelse af styrelsens påbud i afgørelsen af 8. juli 2020. Dette skyldes, at Ringkjøbing Landbobanks vedtog de opdaterede, skriftlige vilkår for adgangen til pengeinstituttets betalingskontotjenester på et tidspunkt, hvor styrelsen ikke havde truffet afgørelse om bankens *første* afslag til [betalingsinstituttet], hvorfor de opdaterede, skriftlige vilkår af den grund ikke udgør en overtrædelse af styrelsens senere påbud.

3.1 Ringkjøbing Landbobanks afslag til [betalingsinstituttet] af 27. maj 2019

Ringkjøbing Landbobank afslog den 27. maj 2019 at give [et betalingsinstitut] adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester. Afslaget blev givet uden at [betalingsinstituttet] på ny havde anmodet om adgang eller at Ringkjøbing Landbobank i øvrigt havde været i kontakt med [betalingsinstituttet].

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen modtog den 29. maj 2019 underretning fra Ringkjøbing Landbobank om, at pengeinstituttet den 27. maj 2019 (på ny) havde

³ Bilag 2 og bilag 3

⁴ Bilag 1

afslået at give [betalingsinstituttet] adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester.⁵

I underretningen fra Ringkjøbing Landbobank af 29. maj 2019 angiver pengeinstituttet om årsagen til afslaget, at:

”Som følge af styrelsens spørgsmål til afslaget og det fremsendte afgørelsesudkast, har Ringkjøbing Landbobank imidlertid valgt at genoverveje muligheden for at indgå i en kundeforhold med [betalingsinstituttet]. Denne genovervejelse er baseret på Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens udkast til afgørelse og på de oplysninger, som [betalingsinstituttet] har fremført, samt på Ringkjøbing Landbobanks objektive, ikke-diskriminerende og proportionale kriterier for samarbejde med betalingsinstitutter omfattet af § 63, i lov om betalinger. Afslaget til [betalingsinstituttet] er vedlagt til styrelsens orientering.”

Det fremgår heraf, at Ringkjøbing Landbobank, på baggrund af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens udkast til afgørelse i sag nr. 18/19832 (sagen om Ringkjøbing Landbobanks første afslag til [betalingsinstituttet]), oplysninger fra [betalingsinstituttet] samt pengeinstituttets opdaterede, skriftlige betingelser for adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester, har foretaget en fornyet vurdering af muligheden for at indgå kundeforhold med [betalingsinstituttet] og på denne baggrund igen fremsendt et afslag til [betalingsinstituttet].

Endvidere oplyser pengeinstituttet i sin underretning af 29. maj 2019 at:

”Ringkjøbing Landbobank kan endvidere oplyse, at bankens kriterier for at indgå kundeforhold med betalingsinstitutter administreres ikke-diskriminerende og proportionalt. Dette afspejler sig navnlig i, at banken i dag slet ikke har aftaler med betalingsinstitutter. Dette skyldes dog ikke, at banken har afvist at indgå aftaler med sådanne institutter, men at ingen institutter før [betalingsinstituttet] har henvendt sig for at indgå en sådan aftale. Ringkjøbing Landbobank antager, at den manglende henvendelse fra betalingsinstitutter skyldes, at det er velkendt i markedet, at Ringkjøbing Landbobank [xxx].

Selv om der ville være tale om et [xxx], har Ringkjøbing Landbobank – og i lyset af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens overvejelser – foretaget en fornyet vurdering af, om det ville være muligt at indgå en kundeforhold med [betalingsinstituttet]. Som det fremgår, har banken vurderet, at det ikke er muligt. Der henvises til de objektive, ikke-diskriminerende og proportionale kriterier, som banken anvender til brug for vurdering af § 63 kunder. Ringkjøbing Landbobank bemærker dertil, at kriterierne administreres på samme måde over for andre kundekategorier. Ringkjøbing Landbobank afviser således generelt at indgå i en kundeforhold med kunder, der ikke passer med bankens forretningsstrategi, herunder med kunder der risikerer at påvirke Ringkjøbing Landbobanks omdømme negativt.”

Det fremgår sammenfattende heraf, at pengeinstituttet ikke har kundeforhold med betalingsinstitutter, da Ringkjøbing Landbobank [xxx]. Ifølge Ringkjøbing Landbobank [xxx]. Derudover anfører Ringkjøbing Landbobank, at pengeinstituttets

⁵ Bilag 2

kriterier for, hvorvidt et betalingsinstitut kan blive kunde i Ringkjøbing Landbobank, administreres på samme måde over for bankens øvrige kunder.

I afslaget til [betalingsinstituttet] af 27. maj 2019 har Ringkjøbing Landbobank oplistet en række vilkår for betalingsinstitutter, der følger af bankens opdaterede forretningsgang for betalingsinstitutter. Det fremgår af afslaget, at Ringkjøbing Landbobank anfører, at banken ud fra en sammenfattende og konkret vurdering af de oplistede vilkår har vurderet, at [betalingsinstituttet] ikke opfylder en række af vilkårene.

Om årsagerne til afslaget oplyser pengeinstituttet sammenfattende, at Ringkjøbing Landbobank i afslaget til [betalingsinstituttet] af 27. maj 2019 navnlig har lagt vægt på, at [betalingsinstituttet], via sit tidligere [xxx], indgår i en myndighedsundersøgelse, der kan føre til strafferetlig og civilretlig forfølgning om udførelsen af eller medvirken til mandatsvig, pligtforsømmelse, hvidvask samt overtrædelse af lov om finansiel virksomhed. Derudover fremgår det, at det er Ringkjøbing Landbobanks vurdering, at den pågældende myndighedsundersøgelse og hertil pressedækning kan skade pengeinstituttets omdømme. Endelig er det pengeinstituttets vurdering, at [betalingsinstituttet] ikke har fremsendt nødvendig information om virksomhedens forretningsplan.⁶

3.2 [betalingsinstituttets] klage af 8. august 2019

[Betalingsinstituttet] klagede den 8. august 2019 til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen over Ringkjøbing Landbobanks afslag af 27. maj 2019 til [betalingsinstituttet].⁷

[Betalingsinstituttet] angiver i klagen, at: ”*Det er [betalingsinstituttets] opfattelse, at vilkårene er i strid med betalingslovens § 63, idet de samlet set ikke er objektive, proportionale og ikke-diskriminerende.*”

Derudover gennemgår [betalingsinstituttet] de af Ringkjøbing Landbobanks oplyste vilkår, og anfører virksomheden bemærkninger til disse. [Betalingsinstituttets] bemærkninger fremgår af bilag 4 til denne afgørelse.

3.3 Ringkjøbing Landbobanks vilkår for betalingsinstitutter

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen havde på baggrund af oplysningerne angivet i underretningen og i afslaget betænkeligheder i forhold til, om Ringkjøbing Landbobank havde overholdt virksomhedens pligt til at give adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester på objektive, diskriminerende og proportionale vilkår, jf. betalingslovens § 63, stk. 1.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen afholdt et møde med Ringkjøbing Landbobank den 24. februar 2020. På mødet bekræftede pengeinstituttet bl.a., at pengeinstituttet ikke havde kontaktet [betalingsinstituttet] med henblik på at få nye oplysninger eller bemærkninger inden afslaget af 27. maj 2019 blev fremsendt til [betalingsinstituttet].⁸

⁶ Bilag 3

⁷ Bilag 4

⁸ Bilag 5 og bilag 6

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har efterfølgende fremsendt [betalingsinstituttets] klage til Ringkjøbing Landbobank og har modtaget pengeinstituttets bemærkninger hertil.⁹ Det følger af Ringkjøbing Landbobanks bemærkninger af 13. marts 2020, at manglende opfyldelse af blot ét vilkår medfører afvisning på adgang til betalingskontotjenester i pengeinstituttet.¹⁰ Ringkjøbing Landbobank har endvidere oplyst, at pengeinstituttet ikke har yderligere dokumenter, der uddyber anvendelsen af den opdaterede forretningsgang for betalingsinstitutter.¹¹

Derudover har styrelsen modtaget et dokument fra pengeinstituttet, der indeholder Ringkjøbing Landbobanks opdaterede forretningsgang af 1. maj 2019 for betalingsinstitutter (benævnt ”Betalingsinstitutter - §63 kunder”).¹² Det fremgår heraf, at disse vilkår blev gjort tilgængelige på pengeinstituttets intranet den 24. maj 2019. Dokumentet med de nedfældede vilkår blev godkendt af bankens direktion 1. maj 2019, jf. oplysninger fra Ringkjøbing Landbobank.¹³

Ringkjøbing Landbobank anfører i virksomhedens opdaterede forretningsgang for betalingsinstitutter, at:

*”Alle § 63 kunder skal vurderes i henhold til nedenstående kriterier i forbindelse med kundeforholdets etablering og minimum en gang årligt.”*¹⁴

Vilkårene angår sammenfattende følgende forhold:

- 2.1. Betalingsinstituttets forretningsplan
- 2.2. Godkendelse af Finanstilsynet
- 2.3. Risiko for hvidvask eller terrorfinansiering
- 2.4. Risiko for involvering i anden alvorlig lovovertrædelse
- 2.5. Risiko for tilsidesættelse af internationale regler
- 2.6. Risiko for påvirkning af Ringkjøbing Landbobanks omdømme
- 2.7. Højrisikoprofilvirksomheder

Hertil har Ringkjøbing Landbobank i virksomhedens opdaterede forretningsgang til hvert vilkår inkluderet en nærmere beskrivelse af det konkrete vilkår, jf. bilag 9.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har endvidere den 6. april 2020 fremsendt en række skriftlige spørgsmål til Ringkjøbing Landbobanks opdaterede forretningsgang af 1. maj 2019 for betalingsinstitutter samt afslaget til [betalingsinstituttet] af 27. maj 2019.¹⁵

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen modtog den 15. maj 2020 Ringkjøbing Landbobanks besvarelse på styrelsens spørgsmål af 6. april 2020.¹⁶

⁹ Bilag 7

¹⁰ Bilag 7

¹¹ Bilag 8

¹² Bilag 9

¹³ Bilag 8

¹⁴ Bilag 9

¹⁵ Bilag 10

¹⁶ Bilag 8

Derudover fremsendte Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen en række spørgsmål til Ringkjøbing Landbobank henholdsvis den 26. juni 2020 og den 23. juli 2020.¹⁷ Styrelsen modtog henholdsvis den 3. juli 2020 og 1. september 2020 besvarelser på styrelsens fremsendte spørgsmål.¹⁸

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har bl.a. anmodet Ringkjøbing Landbobank om at bekræfte, hvorvidt banken har nedfældede vilkår for indgåelse af kundeforhold med øvrige erhvervskunder, eksempelvis korrespondentbanker, samt hvilken dato disse formelt trådte i kraft.¹⁹ Hertil har Ringkjøbing Landbobank anført:²⁰

”Der kan henvises til det omtalte og tidligere fremsendte bilag A.”

Og

”Der kan dog oplyses, at det pågældende dokument [ref. Bilag A] også var en del af Ringkjøbing Landbobanks interne dokumenter i maj 2019. [...] Dokumentet var en del af bankens interne dokumenter og forretningsgange til brug for vejledning af bankens medarbejdere.”

På baggrund af ovenstående er det styrelsens forståelse, at Bilag A blev anvendt af pengeinstituttets ansatte i forbindelse med vurderingen af, om et nyt eller eksisterende kundeforhold med øvrige kundetyper, var forenelig med pengeinstituttets forretningsgang. Det fremgår bl.a. af bilag A, at Ringkjøbing Landbobank:²¹

”Generelt ikke ønsker at betjene kunder eller blive associeret med kunder, som f.eks. har en uigennemskuelig forretningsmodel, og/eller ikke må antages at overholde gældende lovgivning og/eller i en større offentlighed har et omdømme, hvor banken vurderer, at indgåelse af forretninger kan medføre en associering, som er skadelig for banken, og som kan medføre unødigt risikoeksponering (i bred forstand) for banken.”

Jf., nedenfor er flere af bankens vilkår for betalingsinstitutter sammenlignelige med kriterierne i bilag A.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen anmodede derudover Ringkjøbing Landbobank den 6. april 2020 om at oplyse, om pengeinstituttet i perioden efter afslaget til [betalingsinstituttet] af 30. november 2018 og afslaget til [betalingsinstituttet] af 27. maj 2019, havde eksempler på kunder, som var blevet afvist som følge af, at kunden ikke opfyldte et eller flere af vilkårene, som var gældende for betalingsinstitutter og øvrige kundegrupper.²²

Som svar på styrelsens spørgsmål angiver Ringkjøbing Landbobank i brev af 15. maj 2020, at:²³

¹⁷ Bilag 12

¹⁸ Bilag 13 og bilag 14

¹⁹ Bilag 10

²⁰ Bilag 8

²¹ Bilag 15

²² Bilag 10

²³ Bilag 8

”Ringkjøbing Landbobank har ikke modtaget henvendelse fra andre § 63 kunder, end den henvendelse, som banken modtog fra [betalingsinstituttet] i 2018. [...] Ringkjøbing Landbobank kan dog oplyse, at banken ikke fører register over personer og virksomheder, der ikke indgås aftale med. [...] Ringkjøbing Landbobank er ikke bekendt med at have kundeaftaler med kunder, der ikke lever op til kriterierne i bilag A. Såfremt en kunde har henvendt sig både før og efter den 30. november 2018, og kunden ikke har levet op til bilag A, er der derfor ikke indgået en aftale med kunden. Såfremt en eksisterende kunde måtte vise sig ikke at leve op til kriterierne i bilag A, vil der blive iværksat tiltag for at bringe samarbejdet med den pågældende kunde til afvikling og ophør.” [Styrelsens understregning]

Ringkjøbing Landbobank angiver således sammenfattende, at pengeinstituttet ikke opbevarer oplysninger om bl.a. virksomheder, der er blevet afvist som kunder, eller hvor et kundeforhold i øvrigt ikke er etableret efter en forudgående dialog. Derudover oplyser banken, at banken ikke er bekendt med at have kundeaftaler med kunder, der ikke lever op til kriterierne i bilag A.

På baggrund af ovenstående anmodede Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen Ringkjøbing Landbobank om at oplyse, hvorvidt pengeinstituttet har foretaget en fornyet gennemgang af pengeinstituttets øvrige eksisterende kunder i forhold til kundernes opfyldelse af kriterierne i Bilag A, eller om det kun er for [betalingsinstituttet], hvor banken foretog en fornyet vurdering.²⁴ Hertil har Ringkjøbing Landbobank sammenfattende svaret, at pengeinstituttet, ud over den årlige gennemgang af alle kundeforhold, ikke kan dokumentere, at banken i forbindelse med afslaget til [betalingsinstituttet] har foretaget en fornyet gennemgang af bankens øvrige eksisterende kunder i forhold til kundernes opfyldelse af bankens kriterier oplyst i bilag A.²⁵

I Ringkjøbing Landbobanks høringssvar til styrelsens udkast til afgørelser har banken i relation til oplysninger om afviste eller opsagde kunder henvist til bankens replik af 6. november 2020 i ankesagen vedrørende Ringkjøbing Landbobanks første afslag til [betalingsinstituttet].²⁶ I punkt 31 angiver banken følgende:

”De anvendte kriterier anvendes over for alle betalingsinstitutter, men også over for andre kundetyper. For eksempel har Ringkjøbing Landbobank inden for det seneste år afvist eller opsagt kunder inden for konsulentbranchen, detailhandlen, engroshandel med sygeplejeartikler og virksomheder i den finansielle branche med henvisning til efterforskning af strafbare lovovertrædelser, uigennemsigtig forretningsplan eller dårligt omdømme. Der er derfor ikke noget grundlag for at konstatere, at vilkårene ikke anvendes ikke-diskriminerende og proportionalt over for alle kundetyper.”

Ringkjøbing Landbobank angiver således sammenfattende, at banken inden for det seneste år har afvist eller opsagt kunder inden for en række brancher under henvisning til efterforskning af strafbare lovovertrædelser, uigennemsigtig forretningsplan eller dårligt omdømme.

²⁴ Bilag 12

²⁵ Bilag 5 og bilag 14

²⁶ Bilag 16

Konkurrencerådet har på baggrund af ovenstående truffet to afgørelser. Nærværende afgørelse omhandler, hvorvidt visse af Ringkjøbing Landbobanks vilkår den 27. maj 2019 var fastsat i overensstemmelse med § 63, stk. 1.

Derudover har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i en separat afgørelse vurderet, hvorvidt Ringkjøbing Landbobank i det konkrete afslag over for [betalingsinstituttet] har administreret pengeinstituttets vilkår i overensstemmelse med § 63, stk. 1.²⁷

4. Betalingslovens § 63

Betalingslovens § 63 regulerer betalingsinstitutters adgang til pengeinstitutternes betalingskontotjenester. Betalingslovens § 63 gennemfører artikel 36 i 2. betalingstjenestedirektiv.²⁸

Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”Pengeinstitutter skal give betalingsinstitutter adgang til deres betalingskontotjenester på objektive, ikkediskriminerende og proportionale vilkår. Adgangen skal have et sådant omfang, at betalingsinstituttet kan udbyde betalingstjenester uhindret og effektivt.”

Formålet med bestemmelsen er at sikre betalingsinstitutter adgang til pengeinstitutternes betalingskontotjenester. Det fremgår således af præambelbetragtning nr. 39 til 2. betalingstjenestedirektiv, at betalingsinstitutter skal have adgang til en konto, som kan anvendes til betalingstransaktioner, da det er en forudsætning for, at disse aktører kan tilbyde deres tjenester.²⁹

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bemærker, at det følger af bestemmelsen, at forpligtelsen til at give betalingsinstitutter adgang til betalingskontotjenester på de ovennævnte vilkår, påhviler *pengeinstitutter*.³⁰ Det følger endvidere af bestemmelsen, at adgangen skal gives til *betalingsinstitutter*.³¹

4.1 Vilkår for adgangen

Det er udgangspunktet efter § 63 i betalingsloven, at et betalingsinstitut skal have adgang til betalingskontotjenester i et pengeinstitut. Denne adgang skal gives på objektive, ikke-diskriminerende og proportionale vilkår.

Såfremt et pengeinstitut nægter et betalingsinstitut adgang til sine betalingskontotjenester, skal årsagen til afslaget efter styrelsens vurdering være begrundet i, at

²⁷ Konkurrencerådets afgørelse vedrørende betalingslovens § 63, stk. 1 om adgang til betalingskonti, der føres i kreditinstitutter 27. oktober 2021, jr.nr. 19/10544-76

²⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2366 af 25. november 2015 om betalingstjenester i det indre marked, om ændring af direktiv 2002/65/EF, 2009/110/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 og om op-hævelse af direktiv 2007/64/EF

²⁹ Jf. lovbemærkningerne til betalingslovens § 63

³⁰ Jf. lovbemærkningerne til betalingslovens § 63, jf. Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EU) 2015/2366 af 25. november 2015 om betalingstjenester i det indre marked, om ændring af direktiv 2002/65/EF, 2009/110/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 og om ophævelse af direktiv 2007/64/EF (PSD2) artikel 36, jf. præambelbetragtning 39 til PSD2

³¹ Et betalingsinstitut defineres i lovens § 7, nr. 2, som en juridisk person, der er meddelt tilladelse til at udbyde betalingstjenester, og institutter, der er meddelt tilladelse i et andet EU- eller EØS-land.

betalingsinstituttet ikke kan opfylde de objektive, ikke-diskriminerende og proportionale vilkår, som pengeinstituttet har opstillet for betalingsinstituttets adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester.

Det følger modsætningsvist af betalingsloven, at pengeinstitutter ikke må opstille subjektive, diskriminerende eller ikke-proportionale vilkår for adgangen pengeinstituttets betalingskonti. Omvendt må pengeinstituttet godt opstille objektive, ikke-diskriminerende og proportionale vilkår.

De ovenstående betingelser er efter Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering kumulative. Det betyder, at alle pengeinstituttets vilkår for adgang både skal være ”objektive”, ”ikke-diskriminerende” og ”proportionale”.

Objektive vilkår

At et pengeinstituts vilkår for adgang skal være objektive omfatter, at et vilkår skal være konkret konstaterbare og fastsat uafhængigt af subjektive forhold.

Ikke-diskriminerende vilkår

At et pengeinstituts vilkår for adgang skal være ikke-diskriminerende, omfatter at ensartede situationer ikke må behandles forskelligt.

Det medfører, at et som udgangspunkt objektivt vilkår heller ikke i realiteten må medføre en skjult diskrimination mellem virksomheder. Dette betyder, at tillige effekten af et vilkår skal inddrages i vurderingen af, om et ellers som udgangspunkt objektivt fastsat vilkår i realiteten er diskriminerende. Hertil kommer, at objektive vilkår skal administreres således, at der ikke i praksis sker en usaglig forskelsbehandling, men at der omvendt sikres lige vilkår for sammenlignelige kunder.

Proportionale vilkår

At et pengeinstituts vilkår for adgang skal være proportionale omfatter, at vilkårene står i rimeligt forhold til det legitime formål, der søges opfyldt. Vilkår for adgang skal således være nødvendige og må ikke gå videre end nødvendigt for at nå det tilsigtede (legitime) formål.

Et vilkår, der i udgangspunktet er fastsat proportionalt, skal efter Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering desuden administreres proportionalt. Det vil sige, at et pengeinstitut efter styrelsens vurdering skal angive over for et betalingsinstitut, hvilke konkrete vilkår betalingsinstituttet skal opfylde for at få adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester. Herefter skal pengeinstituttet, inden et eventuelt afslag eller opsigelse, fastsætte en rimelig frist, så betalingsinstituttet får mulighed for at opfylde vilkårene og dermed få adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester.

5. Vurdering af om betalingsloven finder anvendelse i denne sag

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har vurderet, at Ringkjøbing Landbobank er et pengeinstitut i betalingslovens forstand, hvorfor Ringkjøbing Landbobank er

omfattet af betalingslovens § 63. Styrelsen har særligt lagt vægt på, at Ringkjøbing Landbobank er registreret som et pengeinstitut i Finanstilsynets virksomhedsregister.³²

Ringkjøbing Landbobanks vilkår for adgang til pengeinstitutts betalingskontotjenester skal være fastsat i overensstemmelse med betalingslovens § 63, stk. 1.

6. Vurdering af Ringkjøbing Landbobanks vilkår til betalingsinstitutter

Ringkjøbing Landbobank har oplyst, at ved bankens afslag til [betalingsinstitut] af 27. maj 2019, foretog banken en helhedsvurdering af, om [betalingsinstitut] opfyldte bankens vilkår. Ringkjøbing Landbobank har endvidere angivet, at navnlig vilkår 2.3, 2.4 og 2.6 i forretningsgangen havde betydning for bankens vurdering.³³

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udleder sammenfattende heraf, at Ringkjøbing Landbobanket har afslået at give [betalingsinstitut] adgang til pengeinstitutts betalingskontotjenester på baggrund af, at bankens vurderede, at betalingsinstitut *i hvert fald* ikke opfyldte vilkår 2.3, 2.4 og 2.6 i pengeinstitutts forretningsgang for betalingsinstitutter.

På denne baggrund og ud fra en ressourcebetragtning har styrelsen afgrænset denne afgørelse til alene at angå, om de pågældende tre vilkår er i overensstemmelse med betalingslovens § 63, stk. 1.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bemærker, at vurderingen af kun disse tre vilkår ikke betyder, at styrelsen har vurderet, at de øvrige vilkår er i overensstemmelse med betalingslovens § 63, stk. 1.

6.1 Vurdering af vilkår nr. 2.3. om risiko for hvidvask eller terrorfinansiering

Det fremgår af Ringkjøbing Landbobanks forretningsgang for betalingsinstitutter, at Ringkjøbing Landbobank i vilkår 2.3 stiller krav om, at betalingsinstitut og koncernforbundne virksomheder skal overholde gældende regler inden for hvidvask og terrorfinansiering.

Ringkjøbing Landbobank angiver nærmere i den opdaterede forretningsgang for betalingsinstitutter:

- *"Betalingsinstitut, herunder koncernforbundne virksomheder, må ikke være mistænkt eller dømt for tilsidesættelse af hvidvaskreglerne.*
- *Betalingsinstitut, herunder koncernforbundne virksomheder, må ikke være associeret med virksomheder, der er dømt eller mistænkt for hvidvask.*
- *Betalingsinstitut, herunder koncernforbundne virksomheder, må ikke indgå i aftaler med egne kunder, der er dømt eller mistænkt for hvidvask."*

³²<https://virksomhedsregister.finanstilsynet.dk/virksomhed-under-tilsyn.html?v=F3A79612-2F3B-E311-9E18-0050568340B9>

³³ Bilag 8

Ringkjøbing Landbobank har i brev af 15. maj 2020 angivet, at følgende indgår i vurderingen af ”mistænkt” og ”associeret”.³⁴

”Ad b) I punkt 2.3 og 2.4 henvises til ”mistænkt for” og ”associeret med”. ”Mistænkt for” henviser til en politimæssig eller civilretlig efterforskning, mens ”associeret med” henviser til tilknytning.”

I Ringkjøbing Landbobanks høringssvar til styrelsens udkast til afgørelser har banken i relation ”civilretlig efterforskning” yderligere præciseret:³⁵

”Med en civilretlig efterforskning menes efterforskning i forbindelse med domstolsprøvelse.”

6.1.1 Styrelsens vurdering af at dele af vilkåret ikke er objektivt fastsat

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at Ringkjøbing Landbobanks vilkår om risiko for hvidvask og terrorfinansiering ikke udgør et objektivt vilkår.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen finder, at Ringkjøbing Landbobank på den ene side har redegjort for, hvilke konstaterbare forhold, pengeinstituttet lægger vægt på, når pengeinstituttet skal vurdere, hvorvidt et betalingsinstitut eller koncernforbundne virksomheder er *mistænkt* for overtrædelse af gældende regler inden for hvidvask og terrorfinansiering. Det er således tilstrækkeligt klart og objektivt konstaterbart, at når en virksomhed i vilkårets forstand er *mistænkt* for overtrædelse af gældende regler inden for hvidvask og terrorfinansiering betyder dette, at virksomheden er genstand for *”politimæssig eller civilretlig efterforskning”*. Det kan umiddelbart konstateres (i det omfang at det ikke er forbundet med fortrolighed), om en virksomhed har været eller er genstand for en politimæssig efterforskning. En civilretlig efterforskning kan i realiteten dække over alle efterforskningsskridt, små som store, taget af enhver civil aktør. Denne del af vilkåret fremstår derfor objektivt fastsat.

Styrelsen vurderer imidlertid på den anden side, at Ringkjøbing Landbobanks vilkår om, at et betalingsinstitut mv. ikke må være *associeret med* virksomheder, der er dømt eller mistænkt for hvidvask, ikke er tilstrækkelig klart til at udgøre et objektivt vilkår. Bankens uddybende bemærkning om, at *”associeret”* henviser til *”tilknytning”* er ikke tilstrækkelig til, at det er muligt at udlede, hvilke konkrete forhold pengeinstituttet lægger vægt på i forhold til, om et betalingsinstitut er *”tilknyttet”* eller *”associeret”* med en lovovertrædelse relateret til hvidvask og terrorfinansiering (antageligt i en anden virksomhed). Bankens har ikke fremsendt yderligere dokumentation for, for eksempel i form af en intern e-mail, forretningsgang, manual, udskrift fra intranet eller lignende, hvordan formuleringerne anvendes i vurderingen af en aktuel eller potentiel kunde.³⁶

Derfor er det styrelsens vurdering, at denne del af vilkåret dermed har en subjektiv karakter, og at det ikke er sandsynliggjort, hvad der ligger i kriteriet, herunder hvilke konkrete konstaterbare forhold pengeinstituttet vurderer kriteriet ud fra.

³⁴ Bilag 8

³⁵ Bilag 17

³⁶ Bilag 8

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer derfor sammenfattende, at den del af Ringkjøbing Landbobanks vilkår nr. 2.3, der angår, at: *”Betalingsinstituttet, herunder koncernforbundne virksomheder, må ikke være associeret med virksomheder, der er dømt eller mistænkt for hvidvask.”* ikke per 27. maj 2019 var objektivt fastsat.

6.1.2 Styrelsens vurdering af, at dele af vilkåret et diskriminerende

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at Ringkjøbing Landbobanks vilkår om risiko for hvidvask og terrorfinansiering udgør et diskriminerende vilkår. Det skyldes sammenfattende, at Ringkjøbing Landbobank på visse punkter ikke stiller samme krav til pengeinstituttets øvrige kunder, jf. i det følgende.

Som nævnt i afsnit 3.3 er flere af bankens vilkår for betalingsinstitutter sammenlignelige med kriterierne i bilag A, hvor bilag A bliver anvendt af pengeinstituttets ansatte i forbindelse med vurderingen af, om et nyt eller eksisterende kundeforhold med øvrige typer af kunder, er forenelig med pengeinstituttets forretningsgang.

Ringkjøbing Landbobank har i bankens høringssvar til styrelsens udkast til afgørelser bl.a. anført, at styrelsens sammenligning med bilag A og bankens vilkår for betalingsinstitutter ikke er korrekt eller hensigtsmæssigt:³⁷

”Det bemærkes, at styrelsen sammenligner det fremsendte ”Bilag A” med bankens forretningsgang for § 63 kunder. Denne sammenligning er ikke korrekt og ikke hensigtsmæssig, idet banken er berettiget til at foretage subjektive vurderinger af alle kundetyper omfattet af Bilag A.”

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bemærker, at det ikke strider mod betalingslovens § 63, hvis pengeinstitutter foretager subjektive vurderinger af alle kundetyper end betalingsinstitutter i forhold til et givent vilkår. Det er dog Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering, at stiller et pengeinstitut et vilkår over for betalingsinstitutter, så vil det udgøre en diskrimination i strid med betalingslovens § 63, hvis pengeinstituttet derved ubegrundet anvender strengere krav over for betalingsinstitutter, f.eks. hvis samme vilkår ikke anvendes over for andre virksomheder i en tilsvarende situation. På den baggrund har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen nedenfor sammenholdt pengeinstituttets kriterier til øvrige kunder (bilag A) med bankens vilkår for betalingsinstitutter.

I vilkår nr. 2.3 stiller Ringkjøbing Landbobank krav om, at betalingsinstitutter skal overholde gældende lovregler inden for hvidvask og terrorfinansiering. Pengeinstituttet stiller tilsvarende i bilag A krav til pengeinstituttets øvrige typer af kunder om, at disse virksomheder skal overholde gældende lovregler. På denne baggrund er det Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering, at denne del af vilkåret udgør et ikke-diskriminerende vilkår.

I vilkår nr. 2.3 i bankens opdaterede forretningsgang for betalingsinstitutter stiller pengeinstituttet endvidere krav om, at betalingsinstituttet ikke må indgå aftaler med (egne) kunder, der ikke overholder gældende regler inden for hvidvask og

³⁷ Bilag 17

terrorfinansiering. Det fremgår omvendt *ikke* af bilag A, at et tilsvarende krav stilles til bankens øvrige kunder.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at det som udgangspunkt kan være legitimt at opstille et vilkår om overholdelse af gældende regler inden for hvidvask og terrorfinansiering, herunder også at betalingsinstituttets kunder skal overholde gældende regler inden for hvidvask og terrorfinansiering. Det er dog styrelsens vurdering, at det ikke fremstår begrundet, hvorfor sådan et vilkår om betalingsinstituttets (egne) kunder alene skal gælde for betalingsinstitutter, og eksempelvis ikke for respondent- eller korrespondentbanker eller andre finansielle aktører såsom vekselforretninger, fintech virksomheder eller lignende.

På denne baggrund er det Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering, at denne del af vilkår nr. 2.3 udgør et diskriminerende fastsat vilkår.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer derfor sammenfattende, at den del af Ringkjøbing Landbobanks vilkår nr. 2.3, der angår, at *”Betalingsinstituttet, herunder koncernforbundne virksomheder, må ikke indgå i aftaler med egne kunder, der er dømt eller mistænkt for hvidvask.”* per 27. maj 2019 var diskriminerende fastsat.

6.1.3 Styrelsens vurdering af, at vilkåret ikke er proportionalt fastsat

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at Ringkjøbing Landbobanks vilkår om risiko for hvidvask og terrorfinansiering ikke udgør et proportionalt fastsat vilkår.

Ringkjøbing Landbobank stiller krav om, at betalingsinstituttet eller koncernforbundne virksomheder (eller deres kunder) ikke må være mistænkt eller dømt for overtrædelse af gældende regler inden for hvidvask og terrorfinansiering. Jf. afsnit 6.1 ovenfor har Ringkjøbing Landbobank supplerende oplyst, at dette betyder, at virksomheden ikke må være genstand for *”politimæssig eller civilretlig efterforskning”*. På trods af pengeinstituttets yderligere præcisering til styrelsen om, at *”med en civilretlig efterforskning menes efterforskning i forbindelse med domstolsprøvelse”*, ændrer dette ikke på, at et betalingsinstitut efter vilkårets formulering kan opsiges, hvis betalingsinstituttet er genstand for enhver form for efterforskning, herunder eksempelvis hvis pengeinstituttet selv igangsætter en undersøgelse af betalingsinstituttet. Med andre ord, kan pengeinstituttet omgå formålet med betalingslovens § 63 ved selv at igangsætte en undersøgelse og herefter afvise eller opsiges betalingsinstituttet med henvisning til vilkåret, hvis pengeinstituttet ikke ønsker betalingsinstituttet som kunde.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurderer på baggrund af ovenstående, at det i hvert fald ikke er proportionalt at afvise et betalingsinstitut som kunde, hvis betalingsinstituttet er genstand for en civilretlig undersøgelse.

Derudover har styrelsen i sin vurdering lagt vægt på, at Ringkjøbing Landbobank stiller krav om, at betalingsinstituttet ikke må indgå aftaler med kunder, der ikke overholder gældende regler inden for hvidvask og terrorfinansiering. Et betalings-

institut kan efter vilkårets formulering i princippet opsiges, såfremt blot én af betalingsinstituttets kunder på et givent tidspunkt ikke overholder gældende regler inden for hvidvask og terrorfinansiering.³⁸

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at det ikke er proportionalt at afvise et betalingsinstitut som kunde, hvis blot én af betalingsinstituttets kunder er mistænkt eller dømt for overtrædelse af gældende regler inden for hvidvask og terrorfinansiering. I givet fald vil et pengeinstitut eksempelvis i realiteten ikke kunne samarbejde med en lang række andre store pengeinstitutter og finansielle virksomheder.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer derfor sammenfattende, at Ringkjøbing Landbobanks vilkår nr. 2.3 ikke per 27. maj 2019 var proportionalt fastsat.

6.2 Vurdering af vilkår nr. 2.4. om overholdelse af skatte- og straffelovgivning

Det fremgår af Ringkjøbing Landbobanks opdaterede forretningsgang for betalingsinstitutter, at Ringkjøbing Landbobank stiller krav om, at betalingsinstituttet herunder koncernforbundne virksomheder skal overholde skatte- og straffelovgivningen.

Ringkjøbing Landbobank angiver nærmere i den opdaterede forretningsgang for betalingsinstitutter, at:

- *Betalingsinstituttet, herunder koncernforbundne virksomheder, og Betalingsinstituttets ledelse må ikke være i mistænkt eller dømt for en overtrædelse af dansk straffelov eller en udenlandsk parallel lovgivning.*
- *Betalingsinstituttet, herunder koncernforbundne virksomheder, eller Betalingsinstituttets ledelse må ikke være mistænkt eller dømt for overtrædelse af Danmarks skattelovgivning eller anden parallel udenlandsk lovgivning.*
- *Betalingsinstituttet, herunder koncernforbundne virksomheder, må ikke indgå i aftaler med egne kunder, der er dømt eller mistænkt for overtrædelse af den danske straffelov eller en udenlandsk parallel lovgivning.*
- *Betalingsinstituttet, herunder koncernforbundne virksomheder, må ikke indgå i aftaler med egne kunder, der er dømt eller mistænkt for overtrædelse af Danmarks skattelovgivning eller anden parallel udenlandsk lovgivning.”*

Ringkjøbing Landbobank har i brev af 15. maj 2020 angivet, at følgende indgår i vurderingen af ”mistænkt”:³⁹

”Ad b) [...] ”Mistænkt for” henviser til en politimæssig eller civilretlig efterforskning”

³⁸ Jf. formuleringen ”Betalingsinstituttet, herunder koncernforbundne virksomheder, må ikke indgå i aftaler med egne kunder, der er dømt eller mistænkt for hvidvask.” [styrelsens understregning].

³⁹ Bilag 8

I Ringkjøbing Landbobanks høringssvar til styrelsens udkast til afgørelser har banken i relation ”civilretlig efterforskning” yderligere præciseret:⁴⁰

”Med en civilretlig efterforskning menes efterforskning i forbindelse med domstolsprøvelse.”

6.2.1 Styrelsens vurdering af at vilkåret er objektivt fastsat

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at Ringkjøbing Landbobanks vilkår om, at betalingsinstituttet herunder koncernforbundne virksomheder skal overholde skatte- og straffelovgivningen udgør et objektivt fastsat vilkår.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen finder, at Ringkjøbing Landbobank har redegjort for hvilke konstaterbare forhold, pengeinstituttet lægger vægt på, når pengeinstituttet skal vurdere hvorvidt et betalingsinstitut eller koncernforbundne virksomheder er *mistænkt* for overtrædelse af skatte- og straffelovgivningen. Derudover finder styrelsen, at den nævnte lovgivning og regulering i vilkåret fremgår klart. Det er således tilstrækkeligt klart og objektivt konstaterbart, at når en virksomhed i vilkårets forstand er *mistænkt* for overtrædelse af gældende regler inden for skatte- og straffelovgivningen betyder dette, at virksomheden er genstand for ”*politimæssig eller civilretlig efterforskning*”, jf. uddybende i afsnit 6.1.1.

På den baggrund finder styrelsen, at det er sandsynliggjort, hvad der ligger i kriteriet, herunder hvilke konkrete konstaterbare forhold pengeinstituttet vurderer kriteriet ud fra.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer derfor sammenfattende, at Ringkjøbing Landbobanks vilkår nr. 2.4 per 27. maj 2019 var objektivt fastsat.

6.2.2 Styrelsens vurdering af at dele af vilkåret er diskriminerende

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at Ringkjøbing Landbobanks vilkår om, at betalingsinstituttet herunder koncernforbundne virksomheder skal overholde skatte- og straffelovgivningen, udgør et diskriminerende vilkår. Det skyldes sammenfattende, at Ringkjøbing Landbobank på visse punkter ikke stiller samme krav til pengeinstituttets øvrige kunder, jf. i det følgende.

Som nævnt i afsnit 3.3 er flere af bankens vilkår for betalingsinstitutter sammenlignelige med kriterierne i bilag A, hvor bilag A bliver anvendt af pengeinstituttets ansatte i forbindelse med vurderingen af, om et nyt eller eksisterende kundeforhold med øvrige typer af kunder, er forenelig med pengeinstituttets forretningsgang.

Ringkjøbing Landbobank har i bankens høringssvar til styrelsens udkast til afgørelser bl.a. anført, at styrelsens sammenligning med bilag A og bankens vilkår for betalingsinstitutter ikke er korrekt eller hensigtsmæssigt:⁴¹

”Det bemærkes, at styrelsen sammenligner det fremsendte ”Bilag A” med bankens forretningsgang for § 63 kunder. Denne sammenligning er ikke korrekt og

⁴⁰ Bilag 17

⁴¹ Bilag 17

ikke hensigtsmæssig, idet banken er berettiget til at foretage subjektive vurderinger af alle kundetyper omfattet af Bilag A.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bemærker, at det ikke strider mod betalingslovens § 63, hvis pengeinstitutter foretager subjektive vurderinger af alle kundetyper end betalingsinstitutter i forhold til et givent vilkår. Det er dog Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering, at stiller et pengeinstitut et vilkår over for betalingsinstitutter, så vil det udgøre en diskrimination i strid med betalingslovens § 63, hvis pengeinstituttet derved ubegrundet anvender strengere krav over for betalingsinstitutter, f.eks. hvis samme vilkår ikke anvendes over for andre virksomheder i en tilsvarende situation. På den baggrund har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen nedenfor sammenholdt pengeinstituttets kriterier til øvrige kunder (bilag A) med bankens vilkår for betalingsinstitutter.

I vilkår nr. 2.4 stiller Ringkjøbing Landbobank krav om, at betalingsinstitutter skal overholde skatte- og straffelovgivningen. Pengeinstituttet stiller tilsvarende i bilag A krav til pengeinstituttets øvrige typer af kunder om, at disse virksomheder skal overholde gældende lovregler. På denne baggrund er det Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering, at denne del af vilkåret udgør et ikke-diskriminerende vilkår.

I vilkår nr. 2.4 i bankens opdaterede forretningsgang for betalingsinstitutter stiller pengeinstituttet endvidere krav om, at betalingsinstituttet ikke må indgå aftaler med (egne) kunder, der ikke overholder skatte- og straffelovgivningen. Det fremgår omvendt *ikke* af bilag A, at et tilsvarende krav stilles til bankens øvrige kunder.

Som nævnt i afsnit 6.1.2 kan det som udgangspunkt være legitime grunde til at opstille et vilkår om overholdelse af skatte- og straffelovgivningen, herunder også at kundernes kunder skal overholde skatte- og straffelovgivningen. Det er dog styrelsens vurdering, at det ikke fremstår begrundet, hvorfor sådan et vilkår om betalingsinstituttets (egne) kunder alene skal gælde for betalingsinstitutter, og eksempelvis ikke for respondent- eller korrespondentbanker eller andre finansielle aktører såsom vekseforretninger, fintech virksomheder eller lignende.

På denne baggrund er det Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering, at denne del af vilkår nr. 2.4 udgør et diskriminerende fastsat vilkår.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer derfor sammenfattende, at den del af Ringkjøbing Landbobanks vilkår nr. 2.4, der angår, at *”Betalingsinstituttet, herunder koncernforbundne virksomheder, må ikke indgå i aftaler med egne kunder, der er dømt eller mistænkt for overtrædelse af den danske straffelov eller en udenlandsk parallel lovgivning”* og *”Betalingsinstituttet, herunder koncernforbundne virksomheder, må ikke indgå i aftaler med egne kunder, der er dømt eller mistænkt for overtrædelse af Danmarks skattelovgivning eller anden parallel udenlandsk lovgivning.”* per 27. maj 2019 var diskriminerende fastsat.

6.2.3 Styrelsens vurdering af at vilkåret ikke er proportionalt fastsat

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at Ringkjøbing Landbobanks vilkår om, at betalingsinstituttet herunder koncernforbundne virksomheder skal overholde skatte- og straffelovgivningen ikke udgør et proportionalt fastsat vilkår.

Styrelsen har i sin vurdering lagt vægt på, Ringkjøbing Landbobank stiller krav om, at betalingsinstituttet eller koncernforbundne virksomheder (eller deres kunder) ikke må være mistænkt for overtrædelse af skatte- og straffelovgivningen. Jf. afsnit 6.2 ovenfor betyder dette, at virksomheden ikke må være genstand for ”*politimæssig eller civilretlig efterforskning*”. På trods af pengeinstituttets yderligere præcisering til styrelsen om, at ”*med en civilretlig efterforskning menes efterforskning i forbindelse med domstolsprøvelse*”, ændrer dette ikke på, at et betalingsinstitut efter vilkårets formulering kan opsiges, hvis betalingsinstituttet undergår enhver form for efterforskning, herunder eksempelvis hvis pengeinstituttet selv igangsætter en undersøgelse af betalingsinstituttet. Med andre ord kan pengeinstituttet omgå formålet med betalingslovens § 63 ved at selv igangsætte en undersøgelse og afvise eller opsiges betalingsinstituttet med henvisning til vilkåret, hvis pengeinstituttet ikke ønsker et betalingsinstitut som kunde.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurderer på baggrund af ovenstående, at det ikke er proportionalt at afvise et betalingsinstitut som kunde, hvis betalingsinstituttet er genstand for en civilretlig undersøgelse.

Derudover har styrelsen i sin vurdering lagt vægt på, at Ringkjøbing Landbobank stiller krav om, at betalingsinstituttet ikke må indgå aftaler med kunder, der ikke overholder skatte- og straffelovgivningen. Et betalingsinstitut kan efter vilkårets formulering i princippet opsiges, såfremt blot én af betalingsinstituttets kunder på et givent tidspunkt ikke overholder skatte- og straffelovgivningen.⁴²

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at det ikke er proportionalt at afvise et betalingsinstitut som kunde, hvis blot én af betalingsinstituttets kunder er mistænkt eller dømt for overtrædelse af skatte- eller straffelovgivningen. I givet fald vil et pengeinstitut eksempelvis i realiteten ikke kunne samarbejde med en lang række andre store pengeinstitutter og finansielle virksomheder.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer derfor sammenfattende, at Ringkjøbing Landbobanks vilkår nr. 2.4 ikke per 27. maj 2019 var proportionalt fastsat.

6.3 Vurdering af vilkår nr. 2.6 om risiko for påvirkning af Ringkjøbing Landbobanks omdømme

Det fremgår af Ringkjøbing Landbobanks opdaterede forretningsgang for betalingsinstitutter, at Ringkjøbing Landbobank stiller krav om, at indgåelse af en kundeaftale ikke må ”smitte af” på Ringkjøbing Landbobanks omdømme.

Ringkjøbing Landbobank angiver nærmere i den opdaterede forretningsgang for betalingsinstitutter: ”

- *Betalingsinstitutter herunder koncernforbundne virksomheder med et dårligt omdømme kan ikke opnå en kundeaftale med Ringkjøbing Landbobank, hvis dette omdømme kan smitte af på Ringkjøbing Landbobanks omdømme.*

⁴² Jf. formuleringerne ”Betalingsinstituttet, herunder koncernforbundne virksomheder, må ikke indgå i aftaler med egne kunder, der er dømt eller mistænkt for overtrædelse af den danske straffelov eller en udenlandsk parallel lovgivning.” og ”Betalingsinstituttet, herunder koncernforbundne virksomheder, må ikke indgå i aftaler med egne kunder, der er dømt eller mistænkt for overtrædelse af Danmarks skattelovgivning eller anden parallel udenlandsk lovgivning.” [styrelsens understregning].

- *Som dårligt omdømme betragtes – men ikke afgrænset til – kritiske udtalelser fra anerkendte offentlige myndigheder eller vedvarende og pålidelig dårlig presseomtale.”*

Ringkjøbing Landbobank har i brev af 15. maj 2020 angivet, at følgende indgår i vurderingen af ”ikke afgrænset til”:⁴³

”Ad d) Med ”ikke afgrænset til” i punkt 2.6 henvises til, at omdømmediskussioner er dynamiske, og at det derfor ikke er muligt at skrive en udtømmende positiv- eller negativliste over eksempler på dårligt omdømme.”

Derudover har Ringkjøbing Landbobank i e-mail af 1. september 2020 angivet, at følgende i relation til ”vedvarende og pålidelig”:⁴⁴

”I relation til spørgsmål 1 kan det oplyses, at der ikke findes yderligere interne forretningsgange eller lignende end den allerede fremsendte forretningsgang, der præciserer, hvordan ”vedvarende” og ”pålidelige” vurderes. Begreberne henviser alene til, at det objektive kriterium nævnt i pkt. 2.6 om ikke at skade Ringkjøbing Landbobanks omdømme, ikke kun består på tidspunktet for ansøgningen, men derimod så længe kundeforholdet består. Et betalingsinstitut kan altså ikke omgå kriteriet i pkt. 2.6 ved at ændre adfærd efter tidspunktet for indgåelse af en aftale, og derved skade Ringkjøbing Landbobanks omdømme.”

6.3.1 Styrelsens vurdering af at vilkåret ikke er objektivt fastsat

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at Ringkjøbing Landbobanks vilkår nr. 2.6 om, at indgåelse af kundeforhold med et dårligt omdømme ikke må påvirke Ringkjøbing Landbobanks omdømme ikke udgjorde et objektivt fastsat vilkår.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at det ikke nærmere fremgår af vilkåret og Ringkjøbing Landbobanks efterfølgende bemærkninger, hvilke konkrete forhold Ringkjøbing Landbobank lægger vægt på i forhold til pengeinstitutts vurdering af, hvad der betragtes som ”dårligt omdømme” eller hvad en kritisk udtalelse fra en ”anerkendt” offentlig myndighed nærmere omfatter. Det er således eksempelvis ikke nærmere angivet, hvilke offentlige myndigheder den kritiske udtalelse skal komme fra eller hvem der afgør, om den offentlige myndighed er ”anerkendt”.

Det er videre styrelsens vurdering, at det ikke kan udledes konkret af vilkåret eller Ringkjøbing Landbobanks efterfølgende bemærkninger, hvilke forhold Ringkjøbing Landbobank lægger vægt på i relation til ”ikke afgrænset til” og ”vedvarende og pålidelig”.

Derudover har banken ikke kunnet fremsende yderligere dokumentation, eksempelvis i form af en intern e-mail, forretningsgang, manual, udskrift fra intranet eller lignende, for hvordan formuleringerne anvendes i vurderingen af en aktuel eller potentiel kunde.⁴⁵

⁴³ Bilag 8

⁴⁴ Bilag 14

⁴⁵ Bilag 8

Ringkjøbing Landbobank har således (eksempelvis) ikke angivet, hvilke konkrete konstaterbare forhold, som pengeinstituttet lægger til grund, når pengeinstituttet vurderer, om et betalingsinstitut eller betalingsinstituttets koncernforbundne virksomheder, kan ”smitte af på” pengeinstituttets omdømme. Derfor er det styrelsens vurdering, at vilkåret ikke er fastsat på baggrund af konkrete, konstaterbare kriterier.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer derfor sammenfattende, at Ringkjøbing Landbobanks vilkår nr. 2.6 ikke per 27. maj 2019 var objektivt fastsat.

6.3.2 Ikke-diskriminerende og proportionalt

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har ikke taget endelig stilling til, om der konkret i denne sag er tale om et ikke-diskriminerende vilkår, idet vilkåret er ikke er fastsat objektivt, jf. afsnit 6.3.1 ovenfor.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har endvidere ikke taget endelig stilling til, om vilkåret konkret i denne sag er fastsat proportionalt, idet vilkåret er ikke er fastsat objektivt, jf. afsnit 6.3.1 ovenfor.

6.4 Ringkjøbing Landbobanks yderligere bemærkninger

Som anført i afsnit 3 ovenfor har Ringkjøbing Landbobank i underretningen til styrelsen af 29. maj 2019 sammenfattende anført, at pengeinstituttet ikke er [xxx]. Ringkjøbing Landbobank har i underretningen endvidere anført, [xxx].

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen fremsendte derfor den 16. marts 2020 en e-mail,⁴⁶ hvor styrelsen anmodede pengeinstituttet om at uddybe og redegøre for dette [xxx].

[xxx]

Styrelsen modtog Ringkjøbing Landbobanks svar den 31. marts 2020 hvor pengeinstituttet anførte følgende:⁴⁷

[xxx]

Ringkjøbing Landbobank har således adspurgt ikke kunnet oplyse, hvordan pengeinstituttets samarbejde med et betalingsinstitut, vil adskille sig fra pengeinstituttets samarbejde med øvrige erhvervskunder, herunder blandt andet korrespondentbanker. [xxx]

På baggrund af dette har styrelsen ikke nærmere tillagt ovenstående betydning i nærværende afgørelse.

6.5 Samlet vurdering

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, på baggrund af det ovenstående, at Ringkjøbing Landbobanks vilkår for §63-kunders adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester på en række punkter ikke var fastsat i overensstemmelse med betalingslovens § 63, stk. 1.

⁴⁶ Bilag 18

⁴⁷ Bilag 19

6. Generelt

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen gør opmærksom på, at Ringkjøbing Landbobanks overtrædelse betalingslovens § 63, stk. 1, kan straffes med bøde, jf. betalingslovens § 152, stk. 2.

7. Klagevejledning

En eventuel klage over denne afgørelse kan indbringes for Konkurrenceankenævnet, Nævnenes Hus, Toldboden 2, 8800 Viborg, jf. betalingslovens § 145, stk. 4.

Klagen skal indbringes for ankenævnet **senest fire uger** efter, at afgørelsen er meddelt virksomheden, jf. betalingslovens § 145, stk. 4, jf. konkurrencelovens § 20, stk. 2.

Med venlig hilsen

Benedikte Fredslund Groth
Fuldmægtig